

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/98/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318205874
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patricia Skotnická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1318205874.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patricie Skotnickej a členov senátu JUDr. Romana Bolebrucha a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: I. G.Y., J. XX, W., G. U. X.. X. Z., X. X, O., proti žalovanému: I. G., I. X, W., G. U. X.. P. Z., P. X, O., o zaplatenie 7.000 eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 03.11.2021, č.k. 60C/110/2018-122, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovi priznáva proti žalovanému plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.000 eur v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením, po právoplatnosti rozsudku (výrok II.).

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 26.09.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 7.000 eur dôvodiac tým, že v roku 2013 mu na základe ústnej dohody požičal finančnú hotovosť v uvedenej sume na obdobie dvoch mesiacov. Vzhľadom na to, že žalovaný si povinnosť vrátiť pôžičku v dohodnutej lehote nesplnil, a to ani napriek viacerým ústnym výzvam žalobcu, požiadal ho žalobca o písomné zdokumentovanie zapožičania finančnej hotovosti formou zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti (ďalej aj ako „zmluva“); tá potvrdila, že v roku 2013 žalobca poskytol žalovanému finančnú hotovosť v sume 7.000 eur. Po jej podpísaní žalovaný odmietol vrátiť požičané finančné prostriedky, nebol dokonca prístupný ani na vzájomnú dohodu o určení nového termínu vrátenia, a preto ho žalobca výzvou, zaslanou dňa 13.12.2016, písomne vyzval na splatenie dlhu, stanoviac termín vrátenia finančnej hotovosti na 31.01.2017. Hoci žalovaný predmetnú výzvu žalobcu prevzal, nereagoval na ňu a peniaze mu nevrátil.

3. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že žalobca viackrát požičal žalovanému peňažné prostriedky, bez písomného potvrdenia (papieru), do ruky, tak ako i v danom prípade, keď mu začiatkom roka 2013 poskytol bez prítomnosti svedkov, doma, v garáži, sumu 5.000 eur, potom sumu 2.000 eur, t.j. spolu 7.000 eur. Žalobca následne žalovaného vyzýval ústne, telefonicky alebo pri osobnom kontakte na jej vrátenie. Strany sporu medzi sviatkami koncom roka 2013 podpísali zmluvu o pôžičke finančnej hotovosti, v ktorej vystupoval žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník. Jej predmetom bolo poskytnutie finančnej hotovosti v sume 7.000 eur. Podľa bodu 2. až 4. zmluvy veriteľ poskytol dlžníkovi pôžičku v sume 7.000 eur v roku 2013, ktorej prevzatie potvrdil podpisom dlžník a zaviazal sa ju vrátiť veriteľovi. Žalobca výzvou zo dňa 12.12.2016 vyzval žalovaného na splatenie dlhu, t.j. finančnej

hotovosti 7.000 eur najneskôr do 31.01.2017; predmetnú výzvu prevzal žalovaný dňa 14.12.2016. Žalobca zopakoval výzvu na neodkladné vrátenie dlhu 7.000 eur s lehotou do 20.04.2017 listom zo dňa 21.03.2017, upozorniac súčasne žalovaného, že ak si svoju povinnosť v stanovenej lehote nesplní, bude svoje práva na vrátenie finančnej hotovosti uplatňovať súdnou cestou.

4. S ohľadom na vykonané dokazovanie, za súčasnej aplikácie § 488, § 489, § 494, § 558, § 563 a § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), súd prvej inštancie ustálil, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili začiatkom roka 2013 ústnu dohodu o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky v hotovosti v celkovej sume 7.000 eur, na obdobie dvoch mesiacov od jej uzavretia; žalovaný žalobcovi pôžičku v stanovenej lehote nesplnil. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že lehota dvoch mesiacov predstavovala len očakávaný termín vrátenia peňazí, nakoľko žalobca už v podanej žalobe tvrdil, že žalovanému poskytol sumu 7.000 eur na obdobie dvoch mesiacov. Ďalej uviedol, že sporové strany uzavreli koncom roka 2013 písomnú zmluvu o pôžičke, obsahom ktorej bolo nielen potvrdenie žalovaného o prevzatí pôžičky v sume 7.000 eur od žalobcu ako veriteľa, ale i jeho uznanie záväzku s príslubom, že žalobcovi túto pôžičku splatí. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti podotkol, že žalovaný prevzatie sumy 7.000 eur začiatkom roka 2013, ani podpísanie zmluvy koncom roka 2013 nepoprel, naopak, potvrdil, a to v podaní zo dňa 11.02.2020. V tejto súvislosti doplnil, že pokiaľ by táto čiastka nebola reálna, strany by zmluvu ani nepodpísali.

5. So zreteľom na uzavretú zmluvu o pôžičke, ako i na právny úkon zachytený v zmluve o pôžičke finančnej hotovosti, spísanej stranami sporu na konci roka 2013, sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovaným. Žalovaný ju založil na tom, že pohľadávka žalobcu v sume 7.000 eur vznikla ešte v roku 2013, pričom túto mal vrátiť do dvoch mesiacov, a preto pokiaľ si žalobca uplatnil nárok na jej zaplatenie žalobou doručenou konajúcemu súdu dňa 26.09.2018, uplatnil ho po uplynutí premlčacej doby. Súd prvej inštancie konštatoval, že pokiaľ mal žalovaný vrátiť žalobcovi sumu 7.000 eur do dvoch mesiacov od uzavretia ústnej zmluvy o pôžičke, berúc zreteľ na to, že začiatkom roka 2013 sa rozumie obdobie od 01.01.2013 najneskôr do 30.04.2013, žalovaný mal žalobcovi predmetnú sumu vrátiť do termínu 30.06.2013; v takom prípade uplynula premlčacia doba v zmysle § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka dňa 01.07.2016 a celý žalobcom uplatnený nárok, vychádzajúci z ústnej zmluvy o pôžičke, bol premlčaný. Avšak, počas plynutia premlčacej doby nastala ďalšia právna skutočnosť, a to uznanie dlhu žalovaným v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka podľa zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti z konca roka 2013.

6. Súd prvej inštancie zdôraznil, že uznanie dlhu predstavuje zabezpečovací inštitút zakladajúci vyvrátenú právnu domnienku o existencii dlhu v dobe uznania. Uznaním dlhu sa posilňuje procesná pozícia veriteľa a prechádza dôkazné bremeno na dlžníka, ktorý v zmysle rozhodovacej praxe súdov má možnosť vyvrátiť právnu domnienku existencie dlhu preukázaním skutočností, že dlh nevznikol. Hoci uznanie dlhu má predstavovať písomný jednostranný úkon dlžníka, nie je vylúčené, aby tento nemohol byť inkorporovaný do dvojstranného právneho úkonu zmluvných strán, za predpokladu, že sú v ňom obsiahnuté jeho náležitosti, a to príslub žalovaného ako dlžníka dlh zaplatiť, uvedenie dôvodu dlhu a jeho výšky. Posudzujúc uvedené, súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvu o pôžičke finančnej hotovosti podpísali tí istí účastníci ako boli účastní i ústnej zmluvy o pôžičke a žalobca uznanie dlhu akceptoval. Bolo pritom bez právneho významu ako strany označili právny úkon, resp. že ho uzavreli formou zmluvy, pretože ani tak nestratilo uznanie dlhu žalovaným charakter jednostranného právneho úkonu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka. Žalovaný totiž uznal svoj dlh voči žalobcovi v sume 7.000 eur, t.j. čo do dôvodu a výšky, pričom dlh vznikol požičaním uvedenej sumy v roku 2013 a v čase uznania nebol premlčaný. V dôsledku uznávacieho prejavu došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby a začala plynúť nová desaťročná premlčacia doba v zmysle § 110 ods. 1, veta druhá Občianskeho zákonníka, a to odo dňa, keď k uznaniu došlo. Z obsahu písomného prejavu žalovaného pritom bolo podľa mienky konajúceho súdu zrejmé, že žalovaný si bol vedomý svojej povinnosti plniť, resp. bol na plnenie dlhu pripravený, a preto jeho uznávací úkon považoval za dostatočne určitý. Vzhľadom na to, že žalovaný v konaní potvrdil prevzatie finančných prostriedkov od žalobcu začiatkom roka 2013 a podpísanie zmluvy na jeho konci, konajúci súd sa nestotožnil s jeho tvrdeniami ohľadne nezrozumiteľnosti zmluvy. Zdôraznil, že hoci si strany sporu nepamätali presné dátumy uzavretia tak ústnej zmluvy o pôžičke, ako ani písomnej zmluvy, napokon zhodne potvrdili, že k spísaniu zmluvy došlo na konci roka 2013. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie ustálil čas uznania dlhu tak, že pokiaľ by zohľadnil, že koncom roka sa rozumie obdobie od 01.09.2013 do 31.12.2013, premlčacia doba začala plynúť najskôr od 01.09.2013 a

najneskôr od 31.12.2013. Pokiaľ žalobca uplatnil právo na zaplatenie sumy 7.000 eur žalobou podanou dňa 26.09.2018, uplatnil ho pred uplynutím novej desaťročnej premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1, veta druhá Občianskeho zákonníka, t.j. včas; námietku premlčania vznesenú žalovaným preto vyhodnotil za nedôvodnú. V ďalšom súd prvej inštancie doplnil, že hoci žalobca neurčil lehotu splatnosti dlhu pri uzavretí zmluvy, pričom táto nemusí byť v listine o uznaní dlhu ani uvedená, pokiaľ vyzval žalovaného v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka výzvou zo dňa 12.12.2016 na splnenie dlhu najneskôr do 31.01.2017, urobil tak v rámci plynutia premlčacej doby; v čase uznania dlhu žalovaným nebol nárok žalobcu premlčaný.

7. Súd prvej inštancie sa zaoberal i procesnou obranou žalovaného ohľadne existencie neformálnej dohody, podľa ktorej žalobca nemal od žalovaného požadovať vrátenie sumy 7.000 eur, resp. sa mali procesné strany dohodnúť na zániku pohľadávky žalobcu; túto vyhodnotil za nedôvodnú. Podľa mienky konajúceho súdu žalovaný bližšie neuviedol, o akú dohodu medzi stranami išlo, pričom ani následne svoje tvrdenia nijakým spôsobom nepreukázal, a to ani pokiaľ išlo o zánik dlhu iným spôsobom. Ďalšie argumenty procesných strán považoval za nadbytočné, bez potreby sa s nimi vysporiadať, keďže tieto nemali pre vec podstatný a relevantný význam (s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. II. ÚS 251/2004, sp. zn. III. ÚS 209/2004, a sp. zn. II. ÚS 200/2009). Súd prvej inštancie nevykonal ani výsluch žalovaného, ktorý sa na nariadený termín pojednávania bez dôležitého dôvodu a relevantného ospravedlnenia nedostavil a nežiadal o jeho odročenie, pričom ani jeho právna zástupkyňa netrvala na jeho výsluchu.

8. Sumarizujúc, že žalobca uniesol dôkazné bremeno tvrdenia o uzavretí zmluvy o pôžičke so žalovaným, o odovzdaní finančnej hotovosti žalovanému, pričom preukázal dôvodnosť ním uplatneného nároku i s ohľadom na uznávací prejav žalovaného, ktorý naopak nepreukázal, že by peňažné prostriedky v celej sume žalobcovi vrátil, súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel a žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 7.000 eur. V súlade s ustanovením § 232 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) súd prvej inštancie určil žalovanému na splnenie povinnosti dlhšiu ako zákonnú trojdňovú lehotu. Prihliadal pritom k výške priznaného plnenia, ako i ku skutočnosti, že uloženie povinnosti plniť v trojdňovej lehote by mohlo ohroziť uspokojovanie základných potrieb žalovaného.

9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému, ktorý úspech nemal, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. Mal za to, že konajúci súd vyhodnotil po právnej stránke nesprávne písomnú zmluvu o pôžičke z konca roka 2013 ako iný právny úkon, konkrétne uznanie dlhu. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že peňažné prostriedky požičiaval tak žalovanému, ako aj jeho matke, pričom nebolo sporné, že v danom prípade mu peniaze požičal začiatkom roka 2013, so splatnosťou v lehote dvoch mesiacov od ich poskytnutia. Zároveň uviedol, že keďže mu peniaze nevracal, rozhodol sa „dať to na papier“. Prejavom vôle žalobcu teda nebolo uznanie dlhu, ale iba zdokumentovanie reálneho úkonu, t.j. odovzdania finančnej hotovosti žalovanému začiatkom roka 2013. Uvedené malo korešpondovať i s ďalšou časťou výpovede žalobcu, v ktorej potvrdil, že žalovaný odmietol podpísať nejaké potvrdenie, určenie splatnosti alebo nejaký termín. Až po podpísaní listiny o právnom úkone, t.j. zmluvy, mal podľa mienky žalovaného žalobca záujem spísať listinu obsahujúcu termín splatnosti, ktorá by predstavovala uznanie dlhu. Vzhľadom na to, že jediným účelom zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti bolo zlepšenie dôkaznej situácie na strane žalobcu, a nie uznanie dlhu žalovaným, predstavovala predmetná zmluva len zdokumentovanie reálneho právneho úkonu strán zo začiatku roka 2013, vrátane lehoty splatnosti dvoch mesiacov. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie nedôvodne aplikoval na vec i ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka.

11. Ďalej žalovaný uviedol, že vzhľadom na dlhší časový odstup, pokiaľ sa aj začiatkom roka 2013 rozumie časový úsek od 01.01.2013 do 30.04.2013, najneskorší termín splatnosti poskytnutých finančných prostriedkov bol do 30.04.2013; prvým dňom, kedy si žalobca mohol uplatniť svoju pohľadávku voči nemu bol potom 01.07.2013, a preto premlčacia doba uplynula v súlade s § 101 Občianskeho zákonníka dňa 01.07.2016. Vzhľadom na uvedené si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie sumy 7.000 eur na súde prvej inštancie až po uplynutí premlčacej doby.

12. Žalovaný v ďalšom podotkol, že ak by vychádzal čisto zo slovného spojenia uvedeného v bode 4 zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti, podľa ktorého „dlžník sa podpisom zmluvy zaväzuje splatiť veriteľovi pôžičku“, posudzujúc ho ako zmenu lehoty splatnosti pôžičky na neurčito, i tak by bola pohľadávka žalobcu premlčaná. Z judikátu prijatého Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod č. R 28/1994 totiž vyplýva záver, podľa ktorého, ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá, ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu. Splatnosť dlhu síce vyvolá veriteľ tým, že dlžníka požiada o plnenie a dlžník je potom povinný plniť prvého dňa potom ako ho veriteľ o splnenie požiada, avšak v prípade, že má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, disponuje i právom vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Žalobca už počas svojho výsluchu potvrdil, že ho neustále vyzýval na úhradu jeho záväzku a on ho mal odbiť tým, aby mu neznepríjemňoval život; na uvedenom základe mal žalovaný za to, že ani písomná výzva žalobcu zo dňa 12.12.2016 nemohla predstavovať prvú výzvu, ktorá vyvolala splatnosť dlhu. Pre účely premlčania je totiž významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže veriteľ urobiť a požiadať o plnenie. V danom prípade ho mohol žalobca požiadať o vrátenie pôžičky najneskôr dňom 01.01.2014, nasledujúcim dňom (02.01.2014) mal povinnosť žalobcovi plniť, a preto sa mohol dostať do omeškania počnúc od 03.01.2014. V súlade s týmto predpokladom potom posledný deň premlčacej doby pripadol na 03.01.2017, kedy si žalobca mohol uplatniť svoju pohľadávku na súde; pokiaľ žalobca podal žalobu na súde prvej inštancie až dňa 26.09.2018, je zrejmé, že ju podal oneskorene. Na uvedenom základe žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil.

13. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného považoval napadnutý rozsudok za zákonný, vychádzajúci z riadne zisteného skutkového stavu a správneho právneho posúdenia veci. V konaní nebolo sporné, že žalovaný od neho prevzal pôžičku v sume 7.000 eur, ako i že túto sumu mu nevrátil. Spornou zostala len splatnosť pôžičky, pri ktorej posúdení zaujal súd prvej inštancie správny právny názor. Súčasťou zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti, i napriek jej pomenovaniu, bolo uznanie dlhu žalovaným, nakoľko dokument obsahoval údaj o vymedzení dlhu, čo do právneho dôvodu a jeho výšky. Jej podpísaním žalovaný ako dlžník deklaroval a uznal, že mu žalobca poskytol pôžičku a zaviazal sa ju splatiť; v opačnom prípade nemal dôvod zmluvu podpisovať. V tejto súvislosti žalobca poukázal i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5Cdo 55/1998, podľa ktorého právne účinky uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka má aj dlžobný úpis, ktorým dlžník písomne potvrdzuje, že dlhuje veriteľovi určitú sumu. Podpísaním zmluvy sporové strany nemali v úmysle založiť nový zmluvný záväzok.

14. Pre prípad, že by sa odvolací súd nestotožnil s právnym posúdením zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti ako uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, mal žalobca za to, že ňou došlo ku kumulatívnej novácii, t.j. k úprave obsahu doterajšieho záväzku spôsobom, pri ktorom strany neurčili splatnosť poskytnutej pôžičky. V tomto smere zdôraznil, že i keď žalovaný už pri ústnej pôžičke vyjadril predbežný odhad o schopnosti vrátiť ju približne do dvoch mesiacov, uvedené nemalo za následok dohodu o splatnosti pôžičky. Žalovaný len účelovo zneužil to, že ako osoba bez právneho vzdelania zle naformuloval túto skutočnosť, pričom i uplatnením námietky premlčania sa usiloval o svoj finančný prospech. Podpísaním zmluvy žalovaný celkom zjavne uznal, že prevzal finančnú hotovosť v sume 7.000 eur a túto žalobcovi ostal dlžný. Na uvedenom základe žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

15. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na dôvodnosti podaného odvolania, majúc za to, že spísaním zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti procesné strany len zdokumentovali, že uzavreli ústnu dohodu o pôžičke, a teda nedošlo ňou k uznaniu dlhu. Tento dokument pritom nemožno považovať ani za kumulatívnu nováciu v zmysle § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako uvádzal žalobca; napokon i v takom prípade by jeho pohľadávka bola premlčaná s ohľadom na judikát č. R 28/1994.

16. Žalobca v odvolacej duplike zopakoval skutočnosti uvedené vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, nestotožniac sa pritom s jeho právnym posúdením zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti len ako potvrdenia o pôžičke. Žalovaný jeho vyjadrenie „dať na papier“ vytrhol z kontextu, bez spojitosti s uznaním dlhu. Pritom v zmluve písomnou formou a celkom jasne deklaroval svoj záväzok existujúci dlh splatiť. V ostatnom sa žalobca pridržiaval i možného právneho posúdenia daného právneho úkonu ako kumulatívnej novácie. Ústne pripomínanie dlhu žalovanému ako dlžníkovi pritom nepovažoval za výzvu na určenie splatnosti dlhu.

17. Žalovaný v reakcii vo vyjadrení zo dňa 01.09.2022 zopakoval odvoláciu argumentáciu, považujúc tvrdenia žalobcu za nesprávne. Podotkol pritom, že i keby odvolací súd dospel k záveru, že zmluva o pôžičke finančnej hotovosti predstavovala kumulatívnu nováciu, ktorou došlo k zmene vzájomných práv a povinností, i v takom prípade by pohľadávka žalobcu bola premlčaná.

18. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného dôvodné nie je. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 31.01.2023 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

19. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

20. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

21. Preskúmaním súdneho spisu, so zohľadnením odvolacej argumentácie žalovaného, sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa zaoberal posudzovaním dôvodnosti nároku žalobcu na zaplatenie sumy 7.000 eur, na podklade skutkových tvrdení uvádzaných žalobcom, ním predložených a vo veci vykonaných dôkazov, zohľadniac pritom i procesnú obranu žalovaného. Berúc zreteľ na nesporné skutočnosti týkajúce sa uzavretia ústnej zmluvy o pôžičke začiatkom roka 2013, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 7.000 eur, a tento mu ich v dohodnutej lehote dvoch mesiacov nevrátil, ako i tie ohľadne uzavretia písomnej zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti z konca roka 2013, si podľa mienky odvolacieho súdu konajúci súd zadovážil pre svoje rozhodnutie potrebné dôkazy, tieto vykonal a následne vyhodnotil zákonom predpísaným spôsobom, dospievajúc k záveru o dôvodnosti podanej žaloby; jeho právne závery vychádzali zo správnej aplikácie a výkladu príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

22. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, ktorou konajúcemu súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti ako iného právneho úkonu, konkrétne ako uznanie dlhu žalovaným.

23. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie uznanie dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka možno považovať za zabezpečovací inštitút, ktorý zakladá vyvrátenú právnu domnienku o existencii dlhu v čase uznania. Uznanie dlhu tak z procesného hľadiska poskytuje veriteľovi nesporný právny základ pri vymáhaní jeho pohľadávky. Na to, aby uznanie dlhu vyvolalo zamýšľané účinky je potrebné, aby dlžník uznal písomne, že zaplatí dlh a aby tento dlh bol určený čo do dôvodu a výšky; uznanie existencie dlhu pritom predpokladá prísľub dlžníka, že svoj existujúci dlh zaplatí. Samotný prísľub dlžníka, že svoj dlh zaplatí, pritom nemusí byť striktné formalistický, t. j. stačí, ak z jeho písomného prejavu vyplýva vôľa splniť dlh, bez ohľadu na jeho formu.

24. Vychádzajúc zo zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti, ktorú podľa zhodných tvrdení procesných strán tieto uzavreli koncom roka 2013, jej obsahom bola nielen deklarácia, že žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi v roku 2013 pôžičku v sume 7.000 eur a túto žalovaný prevzal, ale i vyhlásenie žalovaného, že tento dlh z pôžičky žalobcovi splatí. Z písomného prejavu žalovaného možno teda vyvodíť nielen jeho vedomosť o existencii dlhu vyplývajúceho z poskytnutej pôžičky v sume 7.000 eur, ale i jeho vôľu tento dlh žalobcovi splniť, t.j. jeho prísľub na plnenie. Pritom podľa ustálenej judikatúry (R 35/93) požiadavku určitosti uznávacieho prejavu, čo do dôvodu a výšky, možno považovať za splnenú i bez výslovného použitia výrazu „uznanie dlhu“, pokiaľ z okolností prípadu je nepochybné, že išlo o uznávací prejav. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe žalobcu, na ktoré sa jeho právna zástupkyňa odvolávala ako pre vec rozhodujúce (viď zápisnica z pojednávania dňa 04.10.2021 na čl. 116), pritom nepoprel, že by v čase spísania zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti nemal vedomosť o pôžičke v sume 7.000 eur zo začiatku roka 2013, túto neprevzal a ani to, že by sa nezaviazal túto žalobcovi splatiť; žalovaný teda nepoprel úmysel splatiť žalobcovi svoj v tom čase existujúci dlh v sume 7.000

eur titulom pôžičky. Napokon, žalovaný neuviedol a nezrejmil, z akého iného dôvodu by pristúpil k vyhláseniu v bode 4. zmluvy, ak by ním nemienil vyjadriť záväzok splniť svoj dlh voči žalobcovi. Na uvedené pritom nemal žiaden vplyv poukaz žalovaného na časť výpovede žalobcu, v ktorej v súvislosti so zmluvou o pôžičke finančnej hotovosti použil spojenie „dať to na papier“. Rozhodujúce bolo zachytenie prejavu vôle zmluvných strán, resp. žalovaného v celom dokumente, z ktorého obsahu je zrejmé, že ním nemienil(i) (len) potvrdiť uzavretie ústnej zmluvy o pôžičke; napokon, v takom prípade by tomu prispôbili i znenie zmluvy (napr. uviedli by, že potvrdzujú uzavretie ústnej zmluvy o pôžičke a prevzatie/ odovzdanie peňazí). Predmetnú listinu a právny úkon v nej obsiahnutý tak podľa mienky odvolacieho súdu možno vyhodnotiť ako uznávací prejav žalovaného v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, majúci za následok nielen presun dôkazného bremena ohľadne záväzku na zaplatenie sumy 7.000 eur zo žalobcu na žalovaného, ale i pretrhnutie plynutia premlčacej doby, resp. založenie novej desaťročnej premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1, veta druhá Občianskeho zákonníka, ako správne konštatoval súd prvej inštancie. So zreteľom na obdobie uzavretia zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti (najneskôr 31.12.2013), ktoré žalovaný v odvolaní, a napokon ani v priebehu celého konania na súde prvej inštancie nespochybnil, začala najneskôr počnúc dňom 31.12.2013 plynúť nová premlčacia doba v trvaní desať rokov, v rámci ktorej žalobca uplatnil svoj nárok voči žalovanému na súde; jeho nárok preto nebol premlčaný.

25. Pokiaľ konajúci súd v tejto súvislosti podotkol, že v rámci plynutia premlčacej doby žalobca písomnou výzvou zo dňa 12.12.2016 vyzval žalovaného na splnenie dlhu, stanoviac lehotu na plnenie do 31.01.2017, z jeho odôvodnenia bez ďalšieho nevyplýva, že by túto výzvu a v nej stanovenú lehotu považoval za určujúcu pre splatnosť dlhu. Napokon, predmetná výzva žalobcu by mohla mať vplyv len na posúdenie prípadného omeškania žalovaného s úhradou jeho záväzku a možnosťou vzniku s tým súvisiacich nárokov (napr. na úrok z omeškania), ktoré si však žalobca v konaní neuplatnil. V tomto smere preto na právne posúdenie premlčania žalobcovho nároku nemala vplyv argumentácia žalovaného týkajúca sa záverov vyslovených v judikáte Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 28/94.

26. So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že žalovaný v odvolaní neuviedol také skutkové tvrdenia alebo právnu argumentáciu, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

27. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal proti žalovanému, ktorý úspech nemal, plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).